

СТАНОВИЩЕ

за избор на доцент по професионално направление 1.2. Педагогика (Училищна хигиена и здравно образование), обявен за нуждите на СУ „Св. Кл. Охридски”

Автор на становището: проф. д-р Пламен Димитров, дм

В конкурса, обявен за нуждите на Факултета по педагогика, е допуснат до участие само един кандидат – гл. асистент Берджухи Михран Йорданова, дп към Факултета по педагогика, катедра „Теория на възпитанието“ на Софийски университет „Свети Климент Охридски“. Конкурсът е обявен в ДВ. бр. 103 от 12.12.2023 г.

Представеният комплект от документи е съобразен с Правилника за развитие на академичния състав на СУ „Св. Климент Охридски“. Кандидатът отговоря на националните изисквания за участие в конкурса.

Биографични данни

Гл. асистент Берджухи Михран Йорданова завърши висше образование през 2000 г. като магистър по специалност “Статистика и иконометрия” в Университет за национално и световно стопанство, София, а през 2004 г. - магистър по специалност “Социална работа с деца в Софийски университет „Свети Климент Охридски”.

През 2009 г. придобива диплома за образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност 05.07.01. „Теория на възпитанието и дидактика“ след защитен дисертационен труд на тема: "Готовността на детето за училище като психо-педагогически проблем".

Професионалният си път започва през 2010 г. като хоноруван преподавател в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ към факултета по Педагогика, катедра „Теория на възпитанието“. От 2012 г. до момента е главен асистент в същата катедра.

През 2012- 2013 г. кандидатката участва в проект „Подпомагане на обучението на деца и ученици със специални образователни потребности“, BG051PO001-4.1.04, финансиран от Европейски съюз, Европейски социален форум и проведен от Младежки форум 2001 - Разград, СОУ „Христо Ботев“. От 2014 г. до сега е академичен наставник по проект „Студентски практики“, BG 051PO001-3.3.07-0002. През 2015 г. е ръководител на експертна група с представители на МОН, ДАЗД, УНИЦЕФ и НПО за разработване на „Комуникационна рамка за междуинституционално сътрудничество за подобряване качеството на политиките и практиките за грижа и образование на децата от раждането до 3 години“.

През годините кандидатката е участвала в редица квалификационни курсове, които обогатяват професионалната ѝ подготовка и преподавателските ѝ умения.

Има разнообразна обществена, административна и културна дейност: член на Факултетния съвет към Факултета по Педагогика на Софийски университет „Св. Климент Охридски”; член на Център за интердисциплинарни изследвания и иновации в неформалното образование (ЦИИНО) към СУ; член на управителния съвет, отговорник за секция студенти и докторанти в сдружение „Млад университетски изследовател”; член на „Съюза на учените в България”, секция „Педагогика и психология”; член на управителния съвет на фондация „Човешчина”, София; член на сдружение „Междунiversитетски институт по мениджмънт на образованието” (Interuniversity Institute on Educational Management - Interaula); председател, координатор по проекти на сдружение „Подадена ръка”, София; ментор на младежки екип „Зелена мрежа” към проект „Инкубатор на интегрирани градски образователни мрежи”; член на настоятелството към Народно читалище „Искра - 1964”.

Берджухи Йорданова е включена в сборник „Бележити български жени”; в „Алманах на членовете на секция „Педагогика и психология” към Съюз на учените в България и в справочник „Кой кой е в арменската общност в България (дейци на културата, изкуството и науката. През 2014 г. е получила грамота от настоятелството на НЧ „Искра-1964” за цялостна културно-просветна дейност и активно участие в живота на читалището и по повод 50 години от основаването му.

Научно-изследователски интереси

Училищна хигиена и здравно образование и възпитание на децата в предучилищна и училищна възраст; здравословния стил на живот от детето в предучилищна възраст; здравна култура; формално и неформално образование; здравословно хранене на децата и учениците; разработване в структурен и съдържателен план на експериментални ситуации за формиране на основи на здравна култура, като част от социално-поведенческата готовност на детето за училище и др.

Научно-изследователска и преподавателска дейност

Публикации

В конкурса гл. асистент Берджухи Йорданова представя общо 21 публикации (19 самостоятелни и 2 в съавторство), в т.ч.: 1 монография - хабилитационен труд, 1 публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор”, 1 публикация в научно издание, реферирano и

индексирано в световноизвестни база данни и 3 студия, 14 публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томове и 1 учебник. Има участия в редица научни форуми. Представени са 8 цитирания.

Изпълнени са минималните национални изисквания за съответната научна област и допълнителните изисквания на СУ „Св. Климент Охридски” за участие в конкурса за доцент.

Учебно-преподавателска дейност

Учебно-преподавателската работа на кандидатката включва аудиторни и извън аудиторни занятия в бакалавърски, магистърски програми, както и програми за СДК. Преподава и на студенти от различни специалности в рамките на СУ „Св. Климент Охридски“, например по специалностите „География“ и „География и английски език“ в „Геолого-географски факултет“. Участва и в програми за СДК във Геолого-географски факултет. В момента е титуляр на лекционни курсове.

Участва в разработване на нови учебни програми и нови лекционни курсове и упражнения, съгласно актуалните учебни планове на бакалавърски и магистърски програми, в изпитни комисии по преподаваните дисциплини, както и комисии за провеждане на държавна стажантска и преддипломна практика в специалности „Педагогика“ и „Неформално образование“. Като нововъведение във формите и методите на преподаване на студентите може да се посочи разработеното съвместно с доц. Вл. Господинов електронен курс по дисциплината „Работа с извънучилищни институции“.

Берджухи Йорданова има самостоятелно разработен учебник, който се полза в университета и училищната мрежа „Училищна хигиена, здравно образование и възпитание“, ISSN (print): 978-954-07-4944-0, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, Рецензирано, 2020, 183 страници.

Научни приноси

Приемам формулираните от кандидатката научни приноси, които са разпределени в две тематични области: училищна хигиена и здравно образование и възпитание на децата в предучилищна и училищна възраст и образователни и възпитателни аспекти на здравословно хранене на децата и учениците.

Научно-теоретични приноси

Първа тематична област:

- представени са основните направления в „Училищна хигиена”, като комплексна наука, базирана върху постиженията на общата и социалната хигиена, възрастовата физиология и психология, педагогиката, педиатрията и др.; разгледани са хигиенните норми и правила, здравното образование и възпитание на децата в предучилищна и училищна възраст като предпоставки за формиране на умения за здравословен начин на живот;

- доказана е значимостта на специфично структурирани педагогически ситуации за формиране и повишаване нивото на здравна култура, като част от социално-поведенческата готовност на детето за училище; определени са съвременните предизвикателства пред здравното възпитание на учениците, произтичащи от приетите национални политики и стандарти, както и факторите, влияещи върху психичното здраве на децата и учениците;

- изследвано и анализирано е състоянието на здравното образование в българското училище въз основа на мнението на студенти от Факултета по педагогика на Софийски университет „Св. Климент Охридски” и са дадени насоки за неговото усъвършенстване;

- оценена е ролята и необходимостта от координация между училищните и извънучилищните образователни институции в сферата на здравното образование.

Втора тематична област:

- в дълбочина са изследвани и анализирани съвременните аспекти на хранителните навици на деца в начална и горна училищна възраст. Доказва се, че за опазване на здравето на учениците е необходимо разширяване на техните знания по отношение на здравословните храни и напитки, както и използване на възможностите на обучението и възпитанието в различни извънучилищни форми и засилването на образователния и възпитателния компонент в областта на храненето на децата;

- извършен е анализ на актуалната нормативна регулатация и националните политики в областта на здравословното хранене на децата и учениците и факторите, които влияят върху него; теоретично са обосновани педагогическите аспекти на междуинституционалното сътрудничество за подобряването му.

Научно-приложни приноси

- разработен е концептуален модел на здравословното хранене на децата в горна училищна възраст;

- предложен е педагогически модел на училищно здравно възпитание;
- разработени са експериментални ситуации за формиране на здравна култура на децата като част от социално-поведенческата им готовност за училище.

Заключение:

Въз основа на представените за становище документи считам, че гл. асистент Берджухи Йорданова е изграден учен и професионалист в областта на педагогиката. Отговаря на изискванията, заложени в чл. 2б от ЗРАСРБ.

Направеният анализ на научно-изследователската и учебно-преподавателската дейност на гл. асистент Берджухи Йорданова ми дава основание убедено да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да предложат на Факултета по педагогика при СУ „Св. Климент Охридски“ да подкрепи кандидатурата на гл. асистент Берджухи Йорданова за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по професионално направление 1.2. Педагогика (Училищна хигиена и здравно образование).

02.04.2024 г.

Проф. д-р Пламен Димитров, дм

